

PRZEMÓWIENIE
PROREKTORA KUL PROF. KRZYSZTOFA NARECKIEGO
NA OTWARCIU WYSTAWY KSIĄŻEK ROSYJSKICH,
ZORGANIZOWANEJ W RAMACH PROJEKTU „KSIĄŻKI JAKO DAR”
PRZEZ DOM ROSYJSKIEJ ZAGRANICY
IM. ALEKSANDRA SOŁŻENICYNA
W MOSKWIE,
LUBLIN, 22 MAJA 2013

Szanowni Państwo z IFS, Drodzy Goście i Darczyńcy z Moskwy

Otwierając wystawę książek rosyjskich, połączoną z konferencją naukową pt. *Rosyjskie ślady w Lublinie. Emigracja rosyjska w Polsce*, pozwolę sobie nawiązać do konferencji poświęconej literaturze i kulturze emigracji Słowian Wschodnich, która miała miejsce w październiku 2011 roku i którą – jako dziekan WNH – miałem przyjemność rozpoczynać. Ogniwem łączącym oba wydarzenia, to sprzed prawie 2 lat i to dzisiejsze, jest kluczowe pojęcie, czyli **emigracja**. Tym razem organizatorzy nieco zawężają narodowość, czas i miejsce występowania owej emigracji; po pierwsze, przedmiotem jest emigracja rosyjska, po drugie, jej miejscem jest jedynie Polska, a ściśle rzecz biorąc – Lublin. Można by pójść jeszcze głębiej i starać się poszukać śladów takiej emigracji wyłącznie na naszej Uczelni, która niedługo już będzie świętowała okrągły jubileusz 100-lecia istnienia. Jestem przekonany, że takie dociekania ubogaciłyby i tak już bogatą historię KUL-u, zwłaszcza jego kadry naukowej, pracowników i studentów.

Wracając jednak do wystawy, chciałbym wyraźnie podkreślić intencje naszych dobroczyńców z Domu Rosyjskiej Zagranicy im. Aleksandra Sołżenicyna, którzy hojnie przekazują IFS KUL „książki jako dar”, dar szczególnie – coż bowiem lepszego można ofiarować przyjaciółom, jeśli nie skarbnice wie-

dzy i rozumu, depozyt intelektu i kultury pomieszczony na tradycyjnym jego nośniku – papierze. Podkreślam tę oczywistą prawdę w kontekście rewolucyjnych zmian, jakie dokonują się na naszych oczach, zmian, które nie wszystkim muszą się podobać. Bo co może sądzić np. o *e-booku* czy *audiobooku* filolog, mól książkowy, pasjonat tradycyjnej książki, nie mówiąc już o klasyku przywiązanym do zwoju, papirusowego, pergaminu, kodeksu, o miłośniku szelestu pagin starodruków, wypłowiących kartek papieru. Tym bardziej należy docenić dar, jakim dzielią się z nami przyjaciele z Moskwy, dar tradycyjny, ale jakże wymowny dar serca – cóż bowiem może być dla filologa cenniejszego od książki, owego depozytu pamięci, jak zwykł określać pismo i literaturę wielki Platon, który mimo że stworzył nowy gatunek literacki – dialog, to wyraźnie opowiadał się jeszcze za przekazem oralnym, twierdząc – nie bez racji, że wiedzę i mądrość najlepiej przekaże wprost swoim uczniom, do ich duszy mistrz – nauczyciel w bezpośredniej z nimi rozmowie – czyli metodą dialektyczną. I jeszcze jedna refleksja, też w kontekście antyku: mnie, filologowi-klasykowi liczba ofiarowanych książek jednoznacznie kojarzy się z liczbą Spartan, którzy tak dzielnie stawiali w Wąwozie Termopilskim czoło Perskiej nawałnicy. Czyż nie jest to czytelny dla nas znak? Czy ten dar 300 książek nie jest symbolem naszego oporu i obrony czegoś, co winno pozostać tradycją niezależnie od cywilizacyjnego postępu?

Szanowni Państwo!

Gorąco, serdecznie witam wszystkich zgromadzonych tu gości oraz prelegentów jutrzejszej konferencji naukowej. Słowa wdzięczności kieruję pod adresem naszych darczyńców z Domu Rosyjskiej Zagranicy im. A. Sołżenicyna w Moskwie, a także organizatorów tego dwudniowego wydarzenia, czyli Instytutu Filologii Słowiańskiej oraz Katedry Literatury Rosyjskiej KUL.

Bardzo się cieszę, że możemy Państwa gościć w murach tej Uczelni, która nosi imię Jana Pawła II, naszego profesora Karola Wojtyły. Mam nadzieję, że spędzony tutaj czas na długo pozostanie w Państwa życzliwej pamięci. Uczestnikom konferencji życzę, aby nabytą tu wiedzę można było z powodzeniem przekazywać młodym filologom, historykom i miłośnikom nie tylko literatury, a nam wszystkim dedykuję myśl francuskiego pisarza Érica-Emmanuela Schmitta: „*zamknięta książka jest niema; przemówi tylko wtedy, gdy zostanie otwarta ...*”.